

Tværfaglig uddannelse i og viden om sårområdet

Dansk Selskab for Sårheling

Professor Finn Gottrup

I et sundhedsområde, hvor der endnu ikke er fuld enighed om definition, diagnostik og behandling, er uddannelse og vidensformidling af afgørende betydning. Sår er ofte beskrevet i specielt den kirurgiske sundhedslitteratur, men der har ikke været et samarbejde på tværs af specialer og faggrupper. Dette har medført, at kendskabet til mulighederne rent diagnostisk og behandlingsmæssigt ikke er blevet tilstrækkelig tværfagligt kendt. Der er derfor ikke opnået konsensus om det optimale behandlingsforløb hos sårpatienterne. Uddannelse og vidensformidling har derfor i de seneste år fået en stadig mere fremtrædende plads inden for sårområdet. Hvis man skal vurdere status, kan det gøres internationalt og nationalt.

Internationalt har der været en stigende forståelse for uddannelsens betydning for sårområdet. Det har resulteret i, at der i såvel nationale som internationale foreninger er udvalgt eller grupper, der specielt tager sig af videreuddannelsen i sårheling og -behandling. I den store kliniske europæiske sårforening European Wound Management Association (EWMA)'s uddannelsesgruppe (**Figur 1**) er der udarbejdet beskrivelser af, hvorledes der tværfagligt kan uddannes inden for de enkelt typer af sår. Systemet bygger på uddannelsesmodeller for de forskellige typer af problemsår og beskriver, hvad der minimalt bør være dækket i et uddannelsessystem. Der er ligeledes etableret et system til vurdering af forskellige uddannelsessystemer, der bruges i Europa. Disse initiativer skal ses som et første skridt til at få en mere ensartet uddannelse inden for sårområdet i Europa. Lignende initiativer er også kommet i den videnskabelige europæiske forening European Tissue Repair Society (ETRS) og den verdensomspændende sårhe-

lingsunion kaldet World Union of Wound Healing Societies (WUWHS). Disse initiativer blev vist på det seneste møde i Paris i 2004, hvor mere end 6.000 sårinteresserede var samlet. Det er tanken at udgive meget prisbillige og i nogle tilfælde gratis små hæfter med udvalgte såremner og distribuere dem i specielt udviklingslandene, hvor det er svært at købe egentlige uddannelsesbøger i sårbehandling.

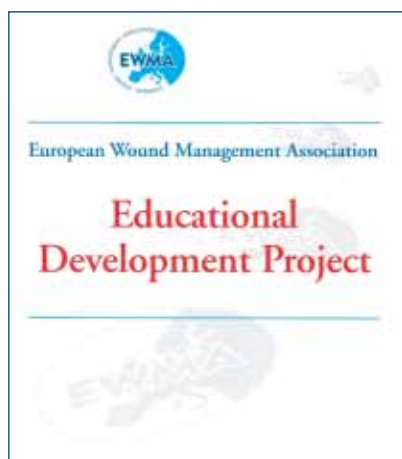
Nationalt er Danmark blevet godt rustet i de seneste år. En systematisk sårbog har været publiceret siden 1996. Den er primært er skrevet af og for læger, men har fundet stor tværfaglig udbredelse. Evidensen for de beskrevne behandlinger har hidtil ikke været stor, men bogen har været med til at få en slags konsensus for behandlingen af sårpatienter i Danmark. I de seneste år er der kommet supplerende tværfaglig litteratur, som har givet en bred mulighed for at få en bedre uddannelse og forståelse for området. Denne udvikling falder godt i tråd med de initiativer Dansk Selskab for Sårheling i de seneste år har taget. Det er tanken at etablere et ekspertområde (fagområde) kaldet »klinisk sårheling«. Et udkast har været sendt til en række relevante specialer, og den endelige beskrivelse af fagområdet forventes at blive færdig i 2005. I dette forslag er der en uddannelsesbeskrivelse for læger, der ønsker at opnå ekspertstatus i fagområdet klinisk sårheling. Lægen skal efter at have gennemgået en uddannelse i et relevant speciale gennemgå en yderligere uddannelse, som både omhandler viden om de teoretiske baggrunde for sårproblemerne og en praktisk teknisk uddannelse, som delvis vil afhænge af, hvilket speciale man kommer fra. Uddannelsen skal erhverves såvel ved gennemgang af bestemte kurser som ved praktisk arbejde på udvalgte afdelinger. Målet med uddannelsen er at sætte lægen i stand til at fungere som nøgleperson i forbindelse med sårbehandling på alle niveauer. På længere sigt er det tanken, at lægerne inden for fagområdet skal skabe en landsdækkende struktur til behandling af patienter med problemsår, så der ikke hersker tvivl om, hvornår, hvordan og hvortil en sårpatient skal visiteres og behandles. Lignende initiativer drøftes for tiden inden for sygeplejen.

Konklusion

Med den øgede fokus på uddannelsesområdet såvel internationalt som nationalt er det håbet, at der på længere sigt kan opnås konsensus for den optimale sårbehandlingsstrategi.

Korrespondance *Finn Gottrup*, Plastikkirurgisk Afdeling Z2, Universitetscenter for Sårheling, Odense Universitetshospital, DK-5000 Odense C.
E-mail: finn.gottrup@ouh.fyns-amt.dk

Interessekonflikter: Ingen angivet

Figur 1. European Wound Management Association (EWMA) educational program.